

CSANÁDI Csintalan, Miklós
1883-1953 okt 20 Australia
(70 éves)

EVANGÉLIUMI VILÁGSZOLGÁLAT

Kiadja a Magyar Evangéliumi Világszolgálat

5. Szám

1954. MÁJUS

V. Évfolyam

Negyvenöt év után magyarul

KÖSZÖNTÉS

Nyugat-Ausztráliai levél
Csanádi Csintalan Miklósról

Kedves Testvérem, még nem ocsodtunk fel a nagy gyászból, mely egyformán érintett minden magyart, aki csak ismerte őt, a lelkipásztor, a barátot, a bujdosót, Csanádi Csintalan Miklóst. 1953. október 20-ikán halt meg, 70 esztendőskorában, alig másfél évvel azután, hogy létrehozta a Perthi Magyar Ev.-Ref. Egyházat, alig egy évre, hogy életre hívta a presbiteriumot, alig egy fél évre, hogy szorgalmazására a nőegylet megalakult. Akkor, amikor most ezt a körlevelet útjára bocsátjuk, azt hisszük, hogy ezt nem tehetjük meg anélkül, hogy néhány szóban ne méltatnánk életét, nem csak azért, mert ezzel tartozunk emlékének, hanem azért is, mert az ő élete sok olyan tragikumot és egyben figyelmeztetést is hordozott, melynek leírásából okulhat nem csak — halálával oly árván maradt — egyháza, de az egész Ausztráliába szakadt magyarság is.

A komárom-megyei Aranyosból indult el ötven esztendeje, abban az időben, amikor az első világháború előtt az első nagy kivándorlási láz csapott keresztül Magyarországon. Nyugtalan volt és kalandvágyó, ide-oda barangolt a nagyvilágban. New Yorkban apja mesterségét tanulta: tanítónak készült. Aztán salétromot bányászott Chilében, majd mint tengerész bejárta a Csendes Óceán szigeteit. Néhány évi kóborlás után elhatározta, hogy hazatér. De amikor meglátta a brit partokat, eszébe jutottak sógora bucsuzó szavai: "Ugy fogsz visszatérni, mint a bibliai tékozló fiú..." És Csintalan Miklós újból hajóra szállt, most már a végső hajóútra, Ausztrália partjai felé...

És itt is maradt. A bujdosásban lelke mind jobban Isten felé fordult, a bizonytalanságban ő volt az egyedüli bizonyosság. Rövidesen papja lett egy kis vidéki egyházközségnek New South Walesban. Megházasodott. Az első világháború alatt internálták, mint ellenséges hatalom állampolgárát. Mire kiszabadult, maga maradt újra, családja elhagyta... A magányos ember a még nagyobb magányt kereste, elmenekült a lakatlan korall-zátonyokhoz Észak-Queenslandbe, hol cso-

Istennek adunk hálát azért, hogy Lelkének közöttünk és bennünk munkálásával létrehozta a Szabad Magyar Reformátusok Világszövetségét. Isten nevében a Szórványban Élő Magyar Református Egyház és Evangéliumi Világszolgálat, mint a Világszövetség egyik alapító tagja, szeretettel köszönti a Szabad Magyar Reformátusok Világszövetségének Clevelandban, 1954. május 21-23 napjain összeülő nagygyűlését, az azon résztvevő testületeket és testvéreket.

A Világszövetség megalapítása annak bizonyossága, hogy az Amerikában és a többi világrészekben különböző jogi keretekben elhelyezkedő magyar reformátusságnak egyetemes gondja a magyar református öntudat ébrentartása mindazokban, akik magukat lélekben magyaroknak és reformátusoknak vallják és akiknek határozott hivatásuk van, mint magyar reformátusoknak, bárhol éljenek is.

A Világszövetség megalapítása további bizonyossága annak a felismerésnek, hogy a magyar református öntudat ébrentartását és az abból származó feladatokat megvalósítását csakis egységes erőfeszítéssel lehet elvégezni.

Az alapítás a felismerés bizonyossága. A felismerésnek azonban cselekedetté kell válnia. A Szórványban Élő Magyar Református Egyház (SZEMRE) és Evangéliumi Világszolgálat ehez az élettéváláshoz, eddigi magatartásához híven, felajánlja lelki-szellemi erőt és könyörög Istenhez az Ő áldásáért a Szabad Magyar Reformátusok Világszövetsége minden szolgálatára.

dálatos formájú tengeri lények, óriás teknősbéka és zúgó kagylók adtak társaságot. És Isten...

Hat esztendőt töltött ebben az egyedüliségben, gondosan gyűjtögetve a tenger titkait. És mikor néhány láda kincset összegyűjtött, jelentkezett a victoriái Népművelési Minisztériumban.

Kis múzeumát így vitte iskoláról-iskolára, mesélve az óceán rejtelmeiről azoknak, akiket mindennél és mindenkinél jobban szeretett, a gyermekeknek. És egyszer, két esztendeje, egy katolikus iskolában egy gyermek magyarul szólt hozzá...

1883-1953

Negyvenöt éve nem hallott magyar szót. Az idő lassan elmosta a honvágy saágását, mint ahogyan elmosta a szavakat az emlékezetéből. De akkor, abban a pillanatban összeomlott nála minden teória, ami a teljes beolvadás lehetőségét hirdeti. Csak sírni tudott. És néhány nap múlva elosztogatta "kincseit" a gyermekek között. Jelentkezett a melbournei presbiteriánus egyháznál, hogy küldjék el oda papnak, ahol még nincs magyar lelkész.

Másfél esztendeje érkezett meg Perthbe egy hideg, esős téli napon. "Hol vannak a magyarjaim?" — kérdezte az ausztrál lelkész, aki fogadta az állomáson. A magyarok nem voltak sehol.

De lassan, fáradságos utánjárásainak és landakadaltan szorgalmának eredményeként együtt volt az az alig száz lélek, akik miatt érdemesnek látta vállalni életének ezt az utolsó próbálkozását. Megalakult az egyház. És amint izmosodott, úgy nőtt az öröme ennek a fénylő szemű, pisarocú, őszhajú, csodálatos kis öregúrnak, aki mint a bibliai halászok annak idején a hálót, úgy dobta el magától biztos állását, jó jövedelmét és gondtalan életét, hogy annak utolsó lobbanásában szolgálja Krisztusát és fajtáját, melynek bújdosó rajai a világ minden zugában próbálnak új életformát éptíteni az emlékek romjain.

Nem csak kis egyházának papja, de az egész nyugatausztráliai magyarságnak apja szeretett volna lenni. Nem látott különbséget magyar és magyar között. Nem értette a politikai ellentéteket. Mikor az országot elhagyta, még monárkia volt és császár, ami azóta történt, bár tudta, de nem érzékelte, — hiányzott a személyes élmény reálitása. És ez a hiányosság volt sikerének egyik titka. Nem volt olyan magyar megmozdulás, hova ne hívták volna és ne ment volna szívesen. Elpöke lett a magyar labdarugó csapatnak, támogatója és egyik szervezője a nemrég megindult gyermekdelutánoknak.

Egészsége hétről hétre romlott, de kitartott öröhlényen. S mikor beteg szíve hirtelen megállott, sírjánál ott gyászolta az egész kis kolónia, református és katolikus, evangélikus és zsidó; ausztrál és magyar. A fajták és felekezetek közötti békeséget ő nem csak a szöszékről hirdette, hanem élte is. És ez az élet, ez az áldozat és ez az áradó, gazdag krisztusi szeretet elsőso-ban azoknak kell, hogy példát adjon, kikre mind-ezeket ő jó szívvel pazarolta élete utolsó esz-tendejében: a nyugatausztráliai magyarságnak.

Nyugodjék békében!

Isten áldása legyen az olvasón!

A Perthi Magyar Ev.-Ref. Egyház
Presbiteriuruma nevében:
Dr. Domahidy András, gondnok

GYALOGLÓ PRESBITEREK

A Jugoszláviai Református Keresztény Egyház kör-leveleiből időnként értesülünk ottani atyánkfiai gyülekezeti életéről. A Jugoszláviai magyar reformátusság egyik legnagyobb problémája a szóránnyomozás: nagyon sok református család el távol gyülekezeti közösségtől, lelkész pedig kevés van. Amilyen nagy a probléma azonban, olyan komolyan veszik és a gyülekezeti lelkipásztorok mindenike vállalt szóránnyomunkat is. Narancsik Pál kopácsi lelkipásztor például a murántúli református szóránnyomokat látogatja meg évenként négyszer. Az útazás odáig vonaton 24 órát tart, vissza ugyanannyi. Narancsik Pál mult év december 22-26-ai útjáról beszámoló levelének befejező részét olvastuk és változtatás nélkül közöljük, mint a lelkipásztori felelősség és a magyar református presbiter szerezete megható példáját:

"Tóth Pali bácsiéknál megebédelve búcsút vettem a vendégszerető háznéptől és szeges botokkal felszerelkezve, Tóth Sándor és Balaciz Kálmán presbiterek társaságában elindultam Lendvavásárhely felé 1 órakor. A körülből 6 kilométeres utat 2 óra alatt tettük meg. Ott megégszer telefonáltunk. A válasz ugyanaz: talán este 7 órakor indul az autóbúsz, de azzal én már nem érhetem el a Lendvaváros 8-kor induló vonatot. Nincs más hátra, mint gyalog folytatni tovább az utat. A lendvai állomás még 16 km. és 5 órák van. Elindultunk. Egymásután jöttek a kis faluk: Zsidkóc, Hidvég, Góntérháza, Hosszufalu, míg végre 7 óra után, jó fáradtan megerkezünk az alsólendvai állomásra. Itt elbucsztam a hűséges utitársaktól, akik félóra pi-henes után indultak vissza, neki az éjszakának. Pali bácsi azóta írta, hogy éjféltre eljutottak Góntérházára. Ott felkeltették egy katonapajtásukat, megvacsoráztak, elbészélgettek 3 óráig, úgy folytatták útjukat lefekvés nélkül s reggel 8 órakor jelentették Pali bácsinak: 'a-mit reájuk biztunk, Istenünknek hálát adva, szerenc-sésen elvégeztük, mert most már a Tiszteletes ur Eszékes van!'"

Ausztráliából Ausztriába. Az ausztráliai Brisbane-ben levő magyar református kis gyülekezet tagjai az ausztriai magyar református lelkigondozói szolgálatnak mult év karácsonyra pénzdományt küldtek. Bár-milyen furcsának tűnhetik is fel az, hogy ilyen dolgot így lapban megemlítünk, tesszük ezt azért, hogy ezzel is rámutassunk arra, mennyire szükséges az, hogy a világon szétszórta élők magyar reformátusok egymás felé segítők tevényt nyújtsanak. Sem ilyen tevétkében, sem a lelki és szellemi összefogásban nem gazdag emigrációnk. De meggazdagodtak olyan mértékben, amilyen-ében a szétszórtságba került atyafiak magukra nézve ér-vényesnek és kötelezőnek fogadják el Krisztus mon-dását: "Jobb adni, mint venni". Az adás terén az uj-emigrációnak rengeteget kell tanulnia. Minden meg-ragadható példát ezért ismertettünk, még akkor is, ha ez a jót cselekvőknek nem volt szándékában. — A brisbanei gyülekezet havonta egyszer tart istentiszte-letet, melyeken Kobza Dániel végzi a szolgálatot. A gyülekezet hosszú időn át társadalmi és kulturális mun-kát is végzett, melyet most a Magyar Ház kulturális bizottsága visz tovább.

ELŐFIZETÉSÉT Rev. Alexander Babos, 901 King's Highway, Bridgeport 5, Conn., U. S. A. címre sziveskedjék küldeni.

029-0221

